



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
VIII kadencja

**Druk nr 1616**

**S P R A W O Z D A N I E**

**KOMISJI ADMINISTRACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH  
ORAZ KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I POLITYKI  
REGIONALNEJ**

**o senackim projekcie ustawy o zmianie  
ustawy o zakazie propagowania komunizmu  
lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy  
budowli, obiektów i urzędzeń użyteczności  
publicznej (druk nr 1538).**

Sejm na 42. posiedzeniu w dniu 25 maja 2017 r. - na podstawie art. 39 ust. 2 regulaminu Sejmu - skierował powyższy projekt ustawy do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej w celu rozpatrzenia.

Komisje: Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej po rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2017 r.

wnoszą:

**W y s o k i S e j m** uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 7 czerwca 2017 r.

Przewodniczący Komisji  
Samorządu Terytorialnego  
i Polityki Regionalnej

/-/ Andrzej Maciejewski

Przewodniczący Komisji  
Administracji i Spraw  
Wewnętrznych

/-/ Arkadiusz Czartoryski

Sprawozdawca

/-/ Jacek Kurzępa

**U S T A W A**

z dnia

**o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej**

**Art. 1.** W ustawie z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 744) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w tytule ustawy wyrazy „budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” zastępuje się wyrazami „jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki”;
- 2) przed art. 1 dodaje się nazwę rozdziału w brzmieniu:

„Rozdział 1

Zakaz propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej”;

- 3) w art. 1:
  - a) w ust. 1 po wyrazie „Nazwy” dodaje się wyrazy „jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy,”,
  - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Za jednostki organizacyjne uważa się w szczególności szkoły i ich zespoły, przedszkola, szpitale, placówki opiekuńczo-wychowawcze, instytucje kultury oraz instytucje społeczne.”;
- 4) w art. 2:
  - a) w ust. 1 po wyrazach „nadającej nazwę” dodaje się wyrazy „jednostce organizacyjnej, jednostce pomocniczej gminy,”,
  - b) uchyla się ust. 2,
  - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

VIII kadencja/druk 1538

---

„3. Opinia, o której mowa w ust. 1, jest przedstawiana w terminie miesiąca, a w sprawie szczególnie skomplikowanej – nie później niż w terminie 2 miesięcy, od dnia doręczenia żądania wojewody. Oczekiwanie na opinię wstrzymuje bieg terminu na stwierdzenie nieważności aktu.”;

- 5) w art. 3 uchyla się ust. 2;
- 6) w art. 4 po wyrazie „nazw” dodaje się wyrazy „jednostek organizacyjnych,”;
- 7) po art. 5 dodaje się rozdział 2 w brzmieniu:

„Rozdział 2

Zakaz propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez pomniki

Art. 5a. 1. Pomniki nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Przepis art. 1 ust. 2 stosuje się.

2. Przez pomniki rozumie się również kopce, obeliski, kolumny, rzeźby, posągi, popiersia, kamienie pamiątkowe, płyty i tablice pamiątkowe, napisy i znaki.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do pomników:

- 1) niewystawionych na widok publiczny;
- 2) znajdujących się na terenie cmentarzy albo innych miejsc spoczynku;
- 3) wystawionych na widok publiczny w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej, naukowej lub o podobnym charakterze, w celu innym niż propagowanie ustroju totalitarnego;
- 4) wpisanych – samodzielnie albo jako część większej całości – do rejestru zabytków.

Art. 5b. 1. Wojewoda, w drodze decyzji, nakazuje właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, na której znajduje się pomnik, który nie spełnia warunków określonych w art. 5a ust. 1, usunięcie tego pomnika.

2. Wydanie decyzji o usunięciu pomnika wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej, że pomnik nie spełnia warunków określonych w art. 5a ust. 1. Przepis art. 2 ust. 3 zdanie pierwsze stosuje się odpowiednio.

**VIII kadencja/druk 1538**

---

3. Organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579 i 2138) w stosunku do wojewody w sprawach o usunięcie pomnika jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Koszty usunięcia pomnika ponosi właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której znajduje się pomnik.

Art. 5c. Do stwierdzenia przez wojewodę nieważności uchwały o wzniesieniu pomnika, który nie spełnia warunków określonych w art. 5a ust. 1, przepisy art. 2 stosuje się odpowiednio.”;

8) przed art. 6 dodaje się nazwę rozdziału w brzmieniu:

„Rozdział 3

Przepisy dostosowujące i przepis końcowy”;

9) w art. 6 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Wydanie zarządzenia zastępczego, o którym mowa w ust. 2, wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1. Przepis art. 2 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. Przepisy art. 3 ust. 4 oraz art. 5 stosuje się odpowiednio.”.

**Art. 2.** Obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego albo związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Przepisy art. 1 ust. 2 i 3 oraz art. 6 ust. 2–4 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

**Art. 3. 1.** Właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której w dniu wejścia w życie ustawy znajduje się pomnik upamiętniający osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujący taki ustrój w inny sposób, usuwa ten pomnik w terminie 12 miesięcy od

**VIII kadencja/druk 1538**

---

dnia jej wejścia w życie. Przepisy art. 1 ust. 2 oraz art. 5a ust. 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się.

2. W przypadku wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, koszty usunięcia pomnika zwraca Skarb Państwa ze środków budżetu państwa, których dysponentem jest wojewoda, jeżeli właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości, na której znajdował się pomnik, nie uczestniczył w procedurze wzniesienia tego pomnika.

3. W przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 5b ustawy zmienianej w art. 1.

**Art. 4.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.